

Záver a odporúčania

Vysoké školstvo je jedným zo základných pilierov udržateľnosti ďalšieho rozvoja Slovenska.

Predstavitelia vysokých škôl a fakúlt odporúčajú ministrom školstva, vedy, výskumu a športu SR, aby pri príprave dlhodobej koncepcie rozvoja vysokého školstva ako aj ďalších koncepčných materiálov týkajúcich sa vysokých škôl bola venovaná zvýšená pozornosť nasledujúcim prioritným oblastiam:

1. Peniaze do vysokoškolského vzdelávania a vysokoškolskej vedy
2. Kvalita vzdelávania
3. Výskum a vývoj na vysokých školách
4. Služby spoločnosti a regiónu ako tretí pilier poslania vysokých škôl
5. Autonómia vysokých škôl

Ad 1) Peniaze do vysokoškolského vzdelávania a vysokoškolskej vedy

- Apelujeme na hľadanie politickej a spoločenskej zhody pre prioritnú podporu vysokého školstva. Dlhodobé podfinancovanie vedie k strate konkurencieschopnosti slovenských vysokých škôl. Financovanie vzdelávania je investícia, ktorá by mala byť prioritne vynakladaná nezávisle od zmien hospodárskych cyklov. Financovanie vysokého školstva treba odvíjať od zámerov a cieľov formulovaných v dlhodobom zámere ministerstva.
- Odporúčame vecne stanoviť objem prostriedkov, ktoré budú z verejných zdrojov vynaložené v rozumnom časovom rámci na vysokoškolské vzdelávanie a na výskum a vývoj, aby tak bolo dosiahnuté financovanie minimálne na úrovni priemeru EÚ a OECD.
- Treba sa zamerať aj na modernizáciu základnej technickej infraštruktúry, výskumných laboratórií, učební, knižníc a ubytovacích kapacít pre študentov vysokých škôl.
- V záujme finančnej podpory vysokého školstva a vedy odporúčame také úpravy daňových zákonov, aby si podnikateľské subjekty mohli zahrnúť podporu vysokoškolského vzdelávania a výskumu do svojich nákladov.

Ad 2) Kvalita vzdelávania

- V súlade so všeobecne akceptovanými európskymi štandardmi zabezpečenia kvality (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area) treba trvalo posilňovať zodpovednosť samotných

- vysokých škôl za kvalitu poskytovaného vzdelávania a jej kontrolu.
- Vysoké školy musia mať transparentné vnútorné systémy zabezpečenia kvality vzdelávania a externé hodnotenie Akreditačnou komisiou treba v prvom rade zamerať na kontrolu funkčnosti a efektívnosti takýchto interných systémov. Treba mať na pamäti, že akreditácia posudzuje splnenie minimálnych požiadaviek na kvalitu vzdelávania.
- Akreditácia musí motivovať vysoké školy, aby sledovali uplatnenie svojich absolventov a prispôbovali vysokoškolské vzdelávanie potrebám trhu práce. Akreditácia musí byť transparentná a jej výsledky predvídateľné.

Ad 3) Výskum a vývoj na vysokých školách

„Na univerzitách je vzdelávacia aktivita neoddeliteľná od výskumnej aktivity, pretože len tak môže výučba sledovať vývoj potrieb i požiadaviek spoločnosti a vedeckých poznatkov.“ (Magna Charta Universitatum, 1998)

- Odporúčame MŠVVŠ SR vypracovať a predložiť aj Správu o stave vedy na Slovensku na verejnú diskusiu
- V rámci doktorandského štúdia odporúčame výrazne zvýšiť investície s cieľom vytvárať konkurencieschopné podmienky pre povolanie vysokoškolského učiteľa a výskumníka.
- Podporovať interdisciplinárny výskum a budovať najnovšiu vedeckú infraštruktúru na vysokých školách.

Ad 4) Služby spoločnosti a regiónu ako tretí pilier poslania vysokých škôl

- Odporúčame rozpracovať opatrenia, ktoré umožnia vysokým školám stať sa motorom rozvoja spoločnosti a regiónov a podporia spoluprácu praxe s vysokými školami.

- Podporiť zariadenie inkubátorov, technologických centier, výskumných centier pre univerzitnú spoluprácu s partnermi.
- Vytvárať finančné a pomocné nástroje pre inovácie a spoluprácu univerzít s partnermi.
- Poskytnúť regionálnym štruktúram strategické kompetencie a zdroje na podporu regionálnej a nadregionálnej spolupráce.
- Podporiť spoluprácu štátnych regionálnych štruktúr, univerzít a výskumných ústavov.

Ad 5) Autonómia vysokých škôl

- Autonómia vysokých škôl je jednou z kľúčových hodnôt demokratickej spoločnosti. Autonómia umožňuje nielen nezávislý rozvoj vysokých škôl ako inštitúcií v celej šírke ich pestrosti a rôznorodosti, ale najmä rozvoj osobností učiteľov, vedcov a nastupujúcich generácií vysoko vzdelaných odborníkov a občanov.
- Odporúčame poskytnúť vysokým školám vyšší stupeň autonómie pri budovaní vnútornej organizácie a riadiacich štruktúr.
- Vysoké školy musia mať zabezpečené stabilné ekonomické a legislatívne podmienky a inštitucionálnu nezávislosť.
- Umožniť vysokým školám flexibilnejšie riadenie a úpravu kompetencií orgánov akademickej samosprávy.
- Odporúčame citlivo pristupovať k právnej úprave/rušeniu vedecko-pedagogických a umelecko-pedagogických titulov, niektorých akademických titulov a vedeckých hodností.
- Rešpektujeme tradíciu, ale podporujeme modernizáciu vysokoškolského sektora a sledovanie súčasných trendov rozvoja európskeho školstva.

V Bratislave 13. júna 2013

Spravodajca SRK 3/2013

Slovenská rektorská konferencia informuje

Diskusia o Správe o stave školstva na Slovensku

Slovenská rektorská konferencia a Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky v spolupráci s Klubom dekanov fakúlt vysokých škôl Slovenskej republiky zorganizovali 13. 6. 2013 v Bratislave diskusiu rektorov a dekanov s predstaviteľmi Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR o Správe o stave školstva na Slovensku.

MŠVVŠ SR na podujatí reprezentoval štátny tajomník Ing. Štefan Chudoba, PhD., odbornú prezentáciu predniesol riaditeľ Odboru vysokoškolského vzdelávania Mgr. Jozef Jurkovič.

Účastníci stretnutia apelujú na hľadanie politickej a spoločenskej zhody pre prioritnú podporu vysokého školstva. Dlhodobé podfinancovanie vedie k postupnej strate konkurencieschopnosti slovenských vysokých škôl. Financovanie vzdelávania je investícia, ktorá by mala byť prioritne vynakladaná nezávisle od zmien hospodárskych cyklov. V súlade so všeobecne akceptovanými európskymi štandardmi zabezpečenia kvality (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area) treba trvalo posilňovať zodpovednosť samotných vysokých škôl za kvalitu poskytovaného vzdelávania a jej kontrolu. Rektori a dekanovia odporúčajú poskytnúť vysokým školám vyšší stupeň autonómie pri budovaní vnútornej organizácie a riadiacich štruktúr. Vysoké školy musia mať zabezpečené stabilné ekonomické a legislatívne podmienky a inštitucionálnu nezávislosť.

Na základe prednesených príspevkov a diskusie prítomní zástupcovia vysokých škôl odporučili ministerstvu vypracovať a predložiť aj Správu o stave vedy na Slovensku na verejnú diskusiu. Ďalšími oblastami, ktoré si vyžadujú väčšiu pozornosť exekutívy sú procesy zabezpečenia kvality vzdelávania a kvalita doktorandov.

Úplná informácia o podujatí ako aj prijaté závery sú zverejnené na webovom sídle Slovenskej rektorskej konferencie www.srk.sk.

Plné znenie záverov a odporúčaní je zverejnené na str. 4 (mč)

Cena SRK za umenie 2013

SRK vyzvala svojich členov na predloženie návrhov na Cenu SRK za umenie 2013 do 30.9.2013. Cenu udelí predstaviteľ SRK počas Týždňa vedy a techniky na Sloven-

sku 2013. Podrobná informácia o cene je zverejnená na webovom sídle SRK www.srk.sk.

Slovenská rektorská konferencia

Najdôležitejšie body:

- Diskusia rektorov a dekanov o Správe o stave školstva na Slovensku: závery a odporúčania
- Cena SRK za umenie 2013
- Public Funding Observatory
- Hodnotenie výskumu – Sanfranciská deklarácia

V tomto čísle nájdete:

Diskusia o Správe o stave školstva 1

Cena SRK za umenie 2013 1

Konferencie, semináre, veľtrhy 2

Hodnotenie vedy - Sanfranciská deklarácia 2

Závery a odporúčania k Správe o stave školstva na Slovensku 4

Konferencie, semináre, veľtrhy

3.7.2013 organizuje Nemecká rektorská konferencia (HRK) v Berlíne seminár zameraný na pracovné kompetencie študentov s názvom „[Anrechnung beruflich erworbener Kompetenzen – wo stehen wir, wo geht es hin?](#)“

16.-17.9.2013 organizuje program IMHE (OECD) webinár zameraný na kvalitu výučby na vysokých školách „[Fostering quality teaching in higher education institutions](#)“. Podujatie sa bude konať na Kadır Has univerzite v Turecku.

19.-20.9.2013 sa bude v Bologni konať [XXV. výročie podpisu Magna Charta Universitatum](#). Registrácia je otvorená.

21.-23.11.2013 organizuje E4 už 8. ročník Európskeho fóra pre zabezpečenie kvality (EQAF) s názvom „[Working together to take quality forward](#)“. EUA zverejnila [výzvu na predloženie príspevkov](#) do 2.8.2013.

16.-19.12.2013 sa v anglickom Oxforde bude konať výročný medzinárodný summit lídrov vysokých škôl zameraný na vedu a vzdelávanie. [The](#)

[Oxford Summit of Leaders 'Science and Education'](#) organizuje Europe Business Assembly a Club of Rectors of Europe.

2.-4.12.2013 sa bude v kolumbijskej Kartagene konať 2. ročník [Latin-America Europe Bi-Regional University Association Conference](#), ktorého spoluorganizátorom je EUA.

(mč)

Public Funding Observatory 2012

EUA publikovala aktuálnu správu o vývoji vo financovaní vysokého školstva z verejných zdrojov tzv. [Public Funding Observatory](#). Projekt od roku 2008 monitoruje dopad finančnej krízy na univerzity a identifikuje trendy vo verejnom financovaní vysokých škôl naprieč Európou.

Súčasnou zverejnenia správy je aj aktualizovaný online [nástroj](#), ktorý umožňuje sledovať vývoj v európskych krajinách. Správa potvrdila, že žiaden vysokoškolský systém neostal nedotknutý krízou. Stále však existu-

je riziko, že sa bude zväčšovať rozdiel vo financovaní univerzít v jednotlivých častiach Európy. Je viac krajín strednej a východnej Európy zasiahnutých krízou ako krajín severnej a západnej Európy, hoci existujú význačné výnimky.

Správa ukázala, že zo sledovaných 17 systémov len v 9 krajinách bolo navýšené financovanie (AT, IS, CZ, N, PL, SE, BE-F, FR, LT), zatiaľ čo v 8 krajinách prebehlo krátenie od malých škrtov až po 25 % (IT, NL, SK, HR, PT, UK, GR, HU).

Zdroj: EUA

Zaujímavosti z domova a zo sveta

Odborový zväz pracovníkov školstva a vedy na Slovensku zverejňuje na svojom webovom sídle [www.ozpsav.sk](#) informácie o aktuálnom dianí vo zväze.

Institute of International Education zverejnil na svojom blogu príspevok Raisy Belyavinovej „[What will 2015 Mean for Higher Education?](#)“, ktorá predpovedá zvýšenie záujmu o vysoké školstvo v rokoch 2015-30 zo

strany medzinárodných organizácií ako UNESCO.

UNESCO v roku 2015 končí so súčasným programom [Millennium Development Goals \(MDGs\)](#), ktorý sa zamerá na dostupnosť základného vzdelania pre všetkých (Education for All). V súčasnosti UNESCO konzultuje podobu [podpory vzdelávania po roku 2015](#).

(mč)

VEDA A VÝSKUM, INOVÁCIE

Univerzity a priemysel

Predstavitelia univerzít a priemyslu spolu diskutovali na 5. ročníku [University-Business Forum](#), ktorý organizuje Európska komisia. Súčasný ročník sa venoval partnerstvu zameranému na inovácie a rast. Diskutovalo sa ako partnerstvo medzi univerzitami, biznisom a ďalšími zainteresovanými stranami môže ovplyvniť celú škálu výstupov univerzít, študentov, biznisu a spoločnosť ako takú.

Závery a odporúčania majú pomôcť Európskej komisii rozvíjať a podporovať budúcu politiku a aplikáciu spolupráce univerzít a priemyslu v Európe.

Podrobné informácie o podujatí sú zverejnené na [webovom sídle Európskej komisie](#).

Zdroj: EK

G8 o vede

Ministri zodpovední za vedu štátov G8 sa stretli v Londýne a prijali spoločné [Vyhlásenie](#). Ministri diskutovali o súčasných vedeckých výzvach ako klimatické zmeny, energetická bezpečnosť a iné. Vo vyhlásení schválili nové oblasti vedeckej spolupráce krajín G8 vrátane rozvoja globálnej výskumnej infraštruktúry, otvoreného prístupu k vedecko-výskumným dátam financovaných z verejných zdrojov a rozšírení prístupu k vedecko-výskumným výsledkom.

Zdroj: Robert-Schuman.eu

Sanfranciská deklarácia - hodnotenie výskumu (DORA)

Akadémia vied Českej republiky sa pripojila k Sanfranciskej deklarácii hodnotenia výskumu (DORA), ktorú iniciovala Americká spoločnosť pre bunkovú biológiu (ASCB) spoločne so skupinou editorov a vydavateľov vedecký časopisov.

Deklarácia zdôrazňuje potrebu zlepšiť spôsob, akým sú hodnotené výsledky vedeckého výskumu. Upozorňuje, „že tzv. *impact factor* sa dnes používa ako základný parameter porovnávania vedeckých výstupov, bol pôvodne vytvorený ako nástroj, ktorý mal

pomáhať knihovníkom vyhľadávať časopisy vhodné k nákupu, a nie ako meradlo vedeckej kvality výskumu obsiahnutého v určitom článku.“

Impact factor má podľa autorov deklarácie „*množstvo zásadných nedostatkov*“.

Deklaráciu už podpísali svetové osobnosti z oblasti vedy a vedecké inštitúcie. Ide o celosvetovú iniciatívu, ktorá oslovuje všetky vedecké disciplíny.

Správa o podpise deklarácie AV ČR je dostupná na sídle [http://data.avcr.cz/](#)

[sd/novinky/hlavni-stranka/130603-sanfranciska-vyzva.html](#).

Český preklad deklarácie je zverejnený na webovom sídle AV ČR [http://data.abicko.avcr.cz/miranda2/export/sites/avcr/data.avcr.cz/abicko/aktuality/pdfka/sanfranciska_deklarace.pdf?0.5259913757909089](#).

Pôvodné webové sídlo deklarácie DORA [http://am.ascb.org/dora/](#).

Zdroj: AV ČR

Konferencie, semináre, odborné podujatia

2.-6.9.2013 sa bude na webovom sídle [http://www.eiic.cz/](#) konať 2. ročník profesionálnej Electronic International Interdisciplinary Conference.

The Association for European Life Science Universities (ICAL) organizuje **30.-31.10.2013** v belgickom Gente fórum rektorov a dekanov „[Engagement of Life Science Universities in Supporting the](#)

[Growth of the Bioeconomy – the social, environmental and economic implications](#)“.

4.-6.11.2013 sa bude v Budapešti konať seminár Green Electronics 2013 „[Resource Efficiency in the Electric and Electronics Industry](#)“, ktorý sa bude venovať elektronike a elektrotechnickému

priemyslu.

11.-17.11.2013 sa bude konať ďalší ročník „[Týždňa vedy a techniky na Slovensku](#)“. Vysoké školy sa môžu zapojiť organizovaním vlastných aktivít „sprievodných podujatí“, ktoré je možné zverejniť na webovom sídle [www.tyzdenvedy.sk](#).

(mč)